

ELSE is een Nederlandse verkorting van ELISABETH

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Afgeleid van de samengestelde Hebreeuwse naam 'Eli-sjeba':

1] 'Eli-' = 'mijn God'

2] '-sjeba' = 'zweren'

Dus: 'God heeft [trouw] gezworen', 'God is mijn eed'

of: 'Het is God bij wie ik zweer';

*

Elisabeth van Thüringen, Marburg, Duitsland; weduwe en weldoenster; † **1231**.

Feest + 17 (voorheen 19) **november**.

Zij was een dochter van koning Andreas II van Hongarije. Haar nicht was de heilige Hedwig van Polen. Op haar veertiende werd ze uitgehuwelijkt aan Ludwig IV, landgraaf van Thüringen. Het was een gelukkig huwelijk. Zij kregen drie kinderen: twee meisjes en een jongen.

Latere levensbeschrijvers leggen er de nadruk op dat Elisabeth ook binnen haar huwelijk een vroom leven leidde. Zo had zij haar dienstmeisje, Eisentraut, opgedragen haar elke nacht te wekken door aan haar voeten te sjorren. Dan kon zij zonder haar man te storen opstaan om haar gebeden te doen. Op een nacht stond Eisentraut aan de voeten van haar heer te trekken in de veronderstelling dat ze van Elisabeth waren. Haar heer begreep het wel; hij wekte dus zijn 'lieve zusje' zoals hij haar noemde, want hij gunde haar die gewoonten. Maar de rest van zijn familie en vooral zijn moeder, haar schoonmoeder, moesten er niets van hebben. Zij probeerden Elisabeth op alle mogelijke manieren in een kwaad daglicht te stellen.

Toen brak er een jaar lang zware hongersnood uit. Dat deed Elisabeth veel verdriet vanwege de arme mensen. Ze gaf ze graan. Eens klaagde men haar aan dat ze goederen van haar man aan de armen gaf. Tegen zijn zin ging Ludwig 'zijn zusje' achterna om te controleren: "Wat heb je daar bij je?" "Rozen, kijk maar." Ze opende haar mantel en Ludwig zal prachtige rozen in haar schoot... Elke dag zaten er bij haar wel twintig armen aan tafel. Daar maakte haar schoonmoeder zich kwaad over: "Mijn zoon gaat nog kapot met die vrouw." De tafelmanier deed ook een duit in het zakje: "De vrouw van uw zoon geeft maar alles weg wat ze heeft. Je zult zien, dat mijn heer daar straks nog mij de schuld van gaat geven!" Op het moment dat Elisabeth bij het afscheid van haar gasten nog zorgde dat zij goeie kleren aan het lijf hadden, kwam haar man thuis. Onmiddellijk schoot de tafelmanier hem aan om zich erover te beklagen dat zijn vrouw zoveel weggegeven had. Hij zei: "Als mijn lieve vrouw maar gezond is; dan heb ik niets meer te wensen." Elisabeth ontving hem vol liefde. Daar was hij dolblij mee, beantwoordde haar begroeting en sprak: "Mijn lief zusje, hoe moet ons personeel in leven blijven in zo'n jaar van hongersnood?" Waarop zij antwoordde: "Ik heb God alleen maar gegeven wat Hem toebehoort. Al het jouwe en het mijne: het is ons door God gegeven." De heer zei tegen de tafelmanier: "Ga eens kijken hoeveel graan we eigenlijk nog hebben!" Bij terugkomst bracht hij verslag uit: "Met uw welnemen, alle kasten puilen uit van het graan."

Maar na zes jaar kwam er een eind aan het geluk. Haar 'lief broertje', Heer Ludwig, vertrok om op kruistocht te gaan. Bij zijn afscheid had hij aan zijn vrouw een ringetje ten geschenke gegeven met een steen erin. Deze steen had de eigenschap dat hij uit het ringetje zou vallen wanneer degene die hem aan een ander cadeau deed, zou sterven. Dat gebeurde dus op zeker moment. Ze schrok hevig. Want nu wist ze, dat haar man dood was.

Na de verplichte rouw zag haar zwager zijn kans schoon haar met de kinderen maar zonder geld de deur te wijzen. Nu wist ze niet meer waar heen te gaan, en bad: "Heer Jezus Christus, wees u mijn gids." Ze klopte aan bij een herberg in het bos, en moest overnachten in een stal.

Maar door toedoen van goede vrienden kreeg zij het deel van de erfenis waar zij recht op had. Een lid van haar schoonfamilie had uitgeroepen: "Als het hele Duitse land van Elisabeth zou wezen, zou zij het ter liefde Gods allemaal weggeven." Met het geld deed Elisabeth veel goed. Zij gaf aalmoezen aan armen en zieken, en bouwde gasthuizen voor ze en droeg zelf zorg voor voeding en verpleging. Haar vorstelijke gewaden had ze allang weggegeven; ze droeg armzalige kleren. Dat maakte haar gelukkig. Tegen iemand die van ver kwam om haar op te zoeken sprak iemand van haar schoonfamilie: "Ik zal u bij mijn zuster Elisabeth brengen; maar bedenkt: het is zo'n beetje de allergekste vrouw ter wereld geworden." Zo is ze uiteindelijk gestorven.

*

Er zijn nog veel meer heiligen en zaligen die Elisabeth heten bv. **Elisabeth de moeder van Johannes de Doper**, Jeruzalem, Palestina; † **1e eeuw. Feest 5 november**; en **Elisabeth** (of **Isabella**) van Portugal, Coimbra, Portugal; koningin; † **1336. Feest 4 juli**.